

GARMER & THESINGER EXPRESS

Maandelijks Nieuwsblad voor Garmerwolde, Thesinge en omstreken

48^e jaargang - december 2022

Waar krijg jij energie van?

Energie

is een hot item geworden

dit jaar. Krijgen we een koud jaar of valt

het mee? Wie zal het zeggen? Iedereen probeert het energieverbruik te verminderen. Of je nu in een tochtig of in een volledig geïsoleerd huis woont, of geboren bent in een armoedige stal, iedereen verlangt naar een beetje warmte.

In deze special kijken we niet alleen naar de energiecrisis en hoe we het zonder gas toch proberen warm te houden, maar ook naar energie in mentale zin, in de betekenis van geestkracht. Al met al draait het in dit kerstnummer om de vraag: 'Waar krijg jij energie van?' We hebben verschillende dorpsgenoten deze vraag voorgelegd en daar kwamen bijzondere verhalen uit voort; zo kunt u onder andere lezen over aard- en convectiewarmte, maar ook over energie verkregen uit muziek of houtdraaien. En uiteraard is er weer een kerstpuzzel voor de nodige puzzelenergie. De redactie van de G&T wil u de komende feestdagen niet in de kou laten staan. Wij wensen u dan ook warme, gezellige feestdagen toe.

Het woord energie komt van het Griekse *energeia*. En = in, *ergon* = werk, *energos* = in het werk zijnde.

Betekenis: (natuurkundig) arbeidsvermogen; (van personen) werkkraft, geestkracht, kracht waarmee men iets verricht of iets nastreeft, wilskracht.

(Bron: *Vreemde Woorden*, Spectrum Woordenboek)

De boerenbroers

Het is een mooi kronkelig weggetje dat me tussen de akkers door leidt. Mijn favoriete seizoen is het, lente, en ik voel me gelukkig hier te rijden. Met open raam geniet ik van de plattelandsgeuren en het vogelgezag. Ik geef mijn ogen de kost aan het weidse uitzicht. Door mijn werk als verpleegkundige in de wijk kan ik genieten van al dit moois onderweg. Een weelde dit in een boerenomgeving te kunnen doen.

Bij de boerderij waar ik zijn moet parkeer ik voor de grote oude schuur en loop het kleine houten deurtje door. Ik stap een boerenmuseum binnen. Hier is jarenlang hard gewerkt door de boerenbroers. Alles waarmee gewerkt is staat hier nog en doet je je in een andere tijd wanen. Weer draaien mijn zintuigen op volle toeren en ik voel me als een vis in het water. Voor mij is het thuiskomen in zo'n omgeving. 'In een vorig leven ben ik vast boerin geweest' zeg ik wel eens gekscherend.

Nog twee deuren moet ik door om in het oeroude keukentje te komen. Want daar zit hij. Bijna alles is origineel in de boerderij, oude paneeldeuren, opstapjes her en der en grote, hoge ramen met diepe, houten vensterbanken. Ik stap de keuken in, hij zit aan tafel: een vertrouwd beeld. De keukentafel ligt bezaaid met kranten. Hij zit wat voorovergebogen, een hand tegen zijn voorhoofd. Hier wordt hard nagedacht, hier wordt gepuzzeld. Niet één wordt er overgeslagen.

Er verschijnt een brede grijns op zijn gezicht wanneer ik binnenstap. Ik neem naast hem plaats en vraag hem hoe het gaat. 'Boerenbroer' is onlangs overleden, nadat hij hem jarenlang liefdevol en met grote toewijding heeft verzorgd, samen met ons. De rouw is rauw! En het is ineens wel heel erg stil op de boerderij. Het doet pijn wanneer je je hele leven hebt samengewerkt én samen hebt gewoond en een van beiden valt weg. Twee boerenbroers. Met elkaar verstrengeld gedurende hun leven en nu ruw door de dood gescheiden. Tijdens de zorg praten we erover, laat ik hem zijn hart luchten. Ik hang aan zijn lippen wanneer ik hem laat vertellen over hun werkzame leven. Er werden heel wat gewassen verbouwd waaronder tarwe, gerst, haver, koolzaad en bieten. In de jaren vijftig, toen de ene broer in Indië verbleef voor het leger, ging de andere broer met vader naar de veemarkt om biggen te kopen. Vader zei dan vaak: 'Dat wordt niks vandaag, er zijn te veel Brabanders ...' Schapen kregen lammeren en stierkalveren werden gekocht en later verkocht.

Even terug in de tijd. Geleidelijk verwatert de tranen die in zijn ogen stonden, ze worden vervangen door een voorzichtige glinstering die zijn eigen levensverhaal teweegbrengt. Een belangrijk onderdeel van ons werk, ruimte geven aan rouw, ruimte geven aan gevoelens, ruimte geven om een praatje aan te gaan.

Na de zorg neem ik hem mee, ingehaakt aan mijn arm. We lopen een rondje door de schuur. Oude trekkers, houten kiepers, kratten, gereedschap en oude melkbussen. Spinnenwebben en stof. Zware houten ladders die je naar de zolder brengen. Oude fietsen met platte banden, houten palen en bossen touwtjes over spijkers gedrapeerd. Gewoon zoals een oude boerderijschuur eruit hoort te zien, vind ik. Dit soort 'boertjes', die van de oude stempel, die zijn er straks niet meer. Hij kan even zijn hart ophalen, want het zit in zijn bloed, in iedere vezel. Nog bijna dagelijks rijdt hij een rondje op zijn oude trekkertje om zijn blik over de akkers te laten gaan. Om de geur van het land op te snuiven en het geronk van de motor te horen. Even zijn boerenhart ophalen.

Dit is het mooie van ons werk, we komen bij de mensen thuis en krijgen daardoor een kijkje in hun leven. Dat maakt het intiem en persoonlijk, waardoor je zo goed mogelijk kunt inspringen in hun persoonlijke situatie. Daar krijg ik energie van!

*Saskia Nolet,
verpleegkundige in de wijkverpleging*

Dit stuk is geschreven en geplaatst met toestemming van en vooraf gelezen door Rijkwerd Jansen en TSN Thuiszorg.

Rijkwerd op zijn trekker (foto Saskia Nolet)

De boerderij (foto Saskia Nolet)

Hoe houden de Geitenbreiers het warm deze winter?

Met de huidige gasprijzen zetten veel mensen de kachel een paar graadjes lager – ook goed voor het milieu trouwens. Maar hoe houd je het dan toch voldoende warm? Warmere kleding dragen is natuurlijk het meest voor de hand liggend, al dan niet zelfgemaakt. Zo komt in Garmerwolde elke dinsdagavond een clubje mensen bijeen om in elkaars gezelschap allerhande warme, veelal wollen, items te breien. Omslagdoeken, Harry-Potter-truien, een 'waterpokkensjaal' (met ronde gaten erin gebreid); verschillende werken worden er gefabriceerd.

'De breigroep is in feite alleen een Whatsapp-groep met de ludieke naam *Geitenbreiers*,' vertelt Hieke, een van de breiers. 'Het is open voor iedereen. Iedereen die het leuk lijkt kan zich bij mij aanmelden voor de app-groep (zie laatste pagina voor gegevens, red.). Op dit moment bestaat de groep uit zestien personen, in de leeftijd van 35 tot 70. Op een avond komen er meestal een stuk of acht: wie wil (en kan) geeft het aan in de app-groep en dan komen we op de afgesproken plek samen.'

Iedere avond is het bij iemand anders thuis. Er wordt niet alleen gebreid, haken of borduren kan ook. Of de broek van je zoon meenemen waarvan de zomen hersteld moeten. Het breien is eigenlijk secundair. Onder het breien wordt er van alles besproken: niet alleen tips over breitechnieken worden gedeeld, maar ook gezondheidstips, lokale issues ... noem maar op. Dat alles met het geruststellende getik van de breipennen op de achtergrond en een inmiddels geopende fles wijn op tafel. Er zijn zelfs leden die niet eens breien en het gewoon gezellig vinden om alleen als gastvrouw te fungeren. Een heerlijk warme sfeer en zeer gezellig geheel!

Harjo de Poel

De Geitenbreiers
(foto Harjo de Poel)

Evie Breukink wordt heel blij van ...

In gedachten over welk dansje ze gaat doen trekt Evie haar balletschoentjes aan (foto Koos van de Belt)

Evie is 4 jaar oud en kent het woord energie nog niet. Ze woont met haar vader Marius, moeder Nienke en haar zusje Sara (1 jaar) aan de G.N. Schutterlaan in Thesinge.

K3 en Elsa en Anna uit Frozen

Evie vertelt dat zij de liedjes van K3 heel leuk vindt. Zij kent veel liedjes en danst graag met de meidengroep mee. 'Ik kan het al heel goed.'

Terwijl ze vertelt plakt ze stickers in een stickerboek van Elsa en Anna, de zusjes uit de film Frozen. 'Daar ken ik de liedjes ook van.'

Marius vertelt dat Evie ook vaak met haar zusje Sara speelt. Evie is dan Elsa en Sara is Anna.

Evie zit in groep 1 van De Til. Als zij naar school gaat gaan K3 en Elsa en Anna een beetje met haar mee. Zij heeft een rugzak met K3 erop en een beker met Elsa en Anna.

'Ik zit ook op dansles', vertelt Evie. 'Dat vind ik heel leuk.' De dansschool is in Oosterhoogebrug. Er wordt gedanst op allerlei soorten muziek, pas nog op sinterklaasliedjes. Evie verheugt zich elke week op de dansles en haar balletschoenen gaan dan mee. Driemaal raden wat zij later worden wil.... 'Dansjuf', zegt Evie heel beslist.

Irene Plaatsman

Zingen in een warme Kloosterkerk

Straks kan er in de Kloosterkerk gelukkig weer zonder muts en sjaal gezongen worden en zit u er ook weer warmpjes bij. Want op het moment dat ik dit stukje schrijf, staat de kerk behoorlijk op de kop en wordt er hard gewerkt om de nieuwe verwarming te installeren. In een eerder stukje in deze krant over de verwarming (februari 2022) schreef ik over het plan twee moderne kachels in het gangpad te plaatsen. Inmiddels is dat plan achterhaald en wordt de kerk straks verwarmd door middel van een centrale verwarming met convectoren.

De convectoren worden onzichtbaar ingebouwd naast de banken en door sleuven in de houten afdekplaat komt de warme lucht de kerk in. Natuurlijk zijn we erg benieuwd of het allemaal lukt de kerk hiermee afdoende te verwarmen en of we het energiegebruik wat binnen de perken kunnen houden, want dat was met de huidige kachel niet mogelijk, en met de huidige gasprijs vrijwel onbetaalbaar.

De proef op de som was het kerstconcert van TheSingers op zondag 18 december. Warme muziek, warme drankjes en een warme kerk, als je daar geen energie van kreeg weet ik het niet meer.

Namens de plaatselijke commissie van de SOGK Thesinge, Pluc Plaatsman

Nu nog zichtbaar, maar nadat ze in gebruik zijn genomen voor het oog verborgen, de convectoren aan de zijkant van de banken in de Kloosterkerk. In de banken zal het waarschijnlijk behaaglijk warm worden. Of het koor in de kerk dat met deze warmtebron ook zal worden zal de praktijk uitwijzen. (foto Koos van de Belt)

Willeke Huistra krijgt energie van...

Willeke Huistra woont aan de G.N. Schutterlaan 35 en houdt van kamperen en buiten slapen, ook in de winter. Op een heldere winternacht of als het sneeuwt slaapt Willeke graag op een bank op de veranda van hun huis. Daar geniet ze enorm van. Zij ligt dan wel in een speciale winterslaapzak. 'Je moet wel goede spullen hebben om het niet koud te krijgen.' Ook trekt zij er regelmatig op uit in de winter. Dan gaat zij naar natuurcampings die het hele jaar open zijn. Elektriciteit is niet nodig. Een kleine vuurschaal en een bed in de auto zijn genoeg. 'Je hebt als mens niet zoveel nodig om een blij gevoel te krijgen', vertelt Willeke. Zij krijgt energie van het gevoel van vrijheid, om overgeleverd te zijn aan de elementen, en vooral om dicht bij de natuur te zijn.

Irene Plaatsman

Willeke slaapt in de winter buiten op haar veranda (foto Willeke Huistra)

Andries in het vrieskoude Damsterdiep
(foto Magda Vooijs)

Energie door dip in Daip

Sinds een jaar of drie dompelt Andries Hof zichzelf elke dag vanuit zijn eigen tuin het Damsterdiep in – hij heeft er zelfs speciaal een trapje voor aangelegd. Misschien hebt u hem wel eens zien dobberen bij de brug. Hij doet dit overigens niet alleen in de zomer maar ook in de winter.

‘Tot oktober of zo zwem ik heen en weer, maar in de winter blijf ik maximaal twee minuten in het water. Wanneer het water superkoud is, zoals nu vier graden, moet je naderhand wel weer opwarmen onder de douche. Maar ik krijg er een energieboost van. Het geeft een soort van ‘harde reset’, ik word er scherper en helderder van. Het haalt de stroperigheid uit het hoofd.’

Andries’ ritueel heeft overigens niets te maken met zijn achternaamgenoot Wim Hof, ook wel bekend als de *Ice Man*.

‘Je moet het wel langzaam opbouwen, trainen en onderhouden: een paar weken stoppen door vakantie of zo en het is helemaal weg! En ik heb hierdoor gemerkt dat er een verschil is tussen koud en heel-erg-koud. De afkeer van kou is daardoor bij mij nagenoeg verdwenen.’

Harjo de Poel

De energie bij ... OSO

Nicolette en Tyrone (‘Ty’) Misran van Keulen zijn sinds april de uitbaters van OSO, Ons Schoolkerk Ontvangstgebouw, bij de kerk van Garmerwolde. Ze serveren er koffie, thee, huisgemaakt gebak en/of een uitgebreide lunch van lokale producten. OSO is daarbij ook nog een inspiratiecafé: ‘Een plek waar mensen zichzelf mogen zijn, ontdekken en ontwikkelen.’

En sinds heel kort hebben Ty en Nicolette een pleegkindje van drie weken oud, Lion heet hij. Ty: ‘Het komt dus mooi uit dat OSO niet fulltime open is. Dat geeft ons ruimte en tijd om thuis te zijn. Alles valt hier op zijn plek.’ Hier krijgt Ty energie van: ‘Iedere dag ten minste één ziel kunnen verblijden.’

Vrijdagmiddag 16 december waren de vrijwilligers van de kerk van Garmerwolde te gast bij OSO. Herman Groothuis, voorzitter van de Plaatselijke commissie van Groninger Kerken, praatte hen bij. Ty verweende hen met koffie, thee, taart, drankjes en hapjes.

Anne Benneker

Zowel Ty (links) als de kerkvrijwilligers (rechts) steken energie in hun werk, maar krijgen er ook energie voor terug (foto's Ton Bouchier)

Genieten van muziek en zang

'Soms moet ik mezelf oppeppen om de deur uit te gaan naar de kooravond van TheSingers' vertelt Ria Stal uit de Luddestraat in Thesinge. 'Maar als Anje (mijn partner) mij bij thuiskomst vraagt hoe het was op het koor, dan zeg ik steevast dat het geweldig was! Na het zingen voel ik me vrolijk en ontspannen. Ik krijg er energie van en soms kan ik daardoor na de repetitie eerst de slaap niet vatten. Ik weet zeker dat zingen heel goed is voor je algehele gezondheid.' Ria heeft eerder ook al in een ander koor gezongen voordat ze zich ongeveer vijf jaar geleden bij TheSingers heeft aangemeld. Ze zingt de tenorpartij waar op dat moment grote behoefte aan was.

'Ik heb zangles gehad van twee verschillende docenten en heb mijn stembereik daarmee getraind. Ik wil proberen om bij de sopranen te zingen, eigenlijk moet ik dan nog een of twee nootjes hoger. Voor de grap probeer ik ook wel eens met de bassen te zingen, dus als het moet zing ik de bas,' lacht Ria.

'Ik luister graag naar opera. Dat is mijn lievelingsmuziek. Van blues kan ik ook genieten. Wat was 'Meziek mit bus' dit jaar geweldig! Ik hou erg van Afro-Amerikaanse blues maar ook van klassieke muziek, vooral barok. Ook nummers van Janis Joplin en Bette Midler vind ik prachtig. Mijn muzieksmaak is best breed. Ik heb altijd trompet gespeeld in een harmonieorkest, daarnaast fiedel ik een beetje op blokfluit en mondharmonica. Nu probeer ik piano maar dat lukt nog niet zo. Daar zou ik meer tijd aan willen besteden. Elke zondag keek ik naar het programma ARIA op NPO1. Dat vind ik prachtig.'

'Onlangs hadden we met het koor een hele dag een workshop van Rebekka de Jong, Universal Voice Master Teacher en onder andere ook mijn zangcoach. Het was een fantastische dag die we afgesloten hebben met het zingen van een gospel. Ik stuitte werkelijk naar huis, zo blij en vrolijk was ik. Ik ben ook bestuurslid, omdat ik graag mee wil denken en werken om het koor een fijne plek te laten zijn voor allen. Of om moeilijke perioden, zoals de coronatijd, door te komen en om ons voor te bereiden op hoogtepunten zoals het komende kerstconcert.'

Truus Top-Hettinga

*Ria zingend tussen de andere TheSingers
(foto's Koos van de Belt)*

*Job en Jolijn voor hun imposante energiebron met onder de aanzuigopeningen van de koude lucht en bovenop de uitlaten voor de verwarmde lucht
(foto Koos van de Belt)*

Energie van rondliggende houtkrullen!

Houtdraaien is wat mij energie geeft. Een stuk hout inspannen tussen de centers van mijn draaibank. Beginnen met een laag toerental en dan voorzichtig de net geslepen draaibeitel er tegenaan zetten. Lange houtslinteren vliegen in het rond als ik nat hout aan het draaien ben. Korte mooie krullen als het hout droog is. Beetje bij beetje gaat het toerental omhoog als ik het stuk hout steeds ronder heb gedraaid, hierna kan ik het hout de vorm gaan geven die ik bedacht heb. Heerlijk om dat dan te zien ontstaan onder mijn handen. Soms in een moment van onoplettendheid komt de beitel verkeerd tegen het hout en bats! ... Happer in het hout. Jammer, dan de vorm maar iets aanpassen. Het creatieve proces heet dat. Tijdens het draaien komen er soms geuren vrij uit het hout, bij de ene houtsoort ruikt dat lekker zoals bij de jeneverbes, een andere ruikt naar koeienstront zoals gewaterd iepenhout. Het mooiste vind ik dat je zoveel verschillende vormen en objecten kunt maken op een houtdraaibank. Als je om je heen kijkt dan zie je zoveel voorwerpen die gedraaid zijn of je zou kunnen draaien.

Jan van Dehn, Thesinge

*Jan aan de draai
(foto Jarno van Dehn)*

Energie door convectiewarmte

Jolijn en Job wonen met hun drie kinderen Daan, Florian en Eefke in een nog steeds (zie G&T augustus 2012) in verbouw zijnde boerderijwoning in Klunder. Zonder nabije burens, met vrij uitzicht voor, achter, links en rechts. Vanwege de afgelegen ligging van hun woonboerderij is deze pas kort na hun aankoop in 2011 van gas voorzien. Maar sinds die tijd staat er ook al een fraaie, niet alledaagse, grote houtkachel in hun imposante woonruimte. Die houtkachel, een Bullerjan, was een hartenwens van Jolijn toen ze in Klunder kwamen wonen.

Bij binnenkomst en tijdens het verhaal over hun energiebron in de grote woonruimte van Jolijn en Job valt de behaaglijke warmte op die de brandende kachel geeft. De Bullerjan kachel is in 1975 ontwikkeld in Canada en wordt al tientallen jaren vanuit Duitsland gedistribueerd. Het principe van deze houtkachel is dat de warmte door convectie (luchtstroming) wordt verspreid. De, van onder de kachel aangezogen, koude lucht wordt door verbranding van hout snel verwarmd in inwendige stalen pijpen (de convectieruimte). Deze warme lucht stijgt aan de bovenkant van de kachel op en zo ontstaat een luchtstroming die de ruimte verwarmt. De buitenwand van de kachel wordt bij dit proces nauwelijks warm, waardoor je er dichtbij kunt blijven

zitten en hij dicht op een achterwand geplaatst kan worden. Het voordeel van convectiewarmte is dat de ruimte gelijkmatiger wordt verwarmd in vergelijking met stralingswarmte. Om die luchtstroming verder te bevorderen hangen er aan het plafond van de kamer (ca. zes meter hoog) twee grote ventilatoren.

Door de inhoud van hun woonruimte, zo'n 300 m³ (geschat) hebben Jolijn en Job voor een grote uitvoering van de Bullerjan gekozen, met een vermogen van 30 kW. Door de grootte kan er hout tot wel 80 cm lengte worden gestookt. Tijdens de eerste jaren hebben ze veel hout gekregen, maar het gratis aanbod is door de recente energiecrisis aanmerkelijk minder geworden. Nu moeten ze veel hout kopen om de kachel brandende te houden. Maar het is tot nu toe altijd nog voordeliger dan de gaskachel te laten branden. De kosten hopen ze verder te drukken naarmate de verbouwing van hun boerderij vordert en ze meer in het minder volumineuze voorhuis kunnen gaan wonen.

Of de kachel dan meeverhuist naar het voorhuis is nog niet te zeggen. Het zou jammer zijn van niet, want behalve een heerlijke warmtebron is deze kachel ook een sieraad in de woonkamer.

Koos van de Belt

De energie van ... Herman Groothuis

Van pauken, bekkens, kleine trommels, drums, conga's tot aan de triangel, Herman Groothuis bespeelt ze allemaal. Bijna elke dag trekt hij zich terug in zijn muziekschuur vol slagwerkinstrumenten. 'Ik zou geen week zonder die schuur kunnen.' Die schuur is het huisje waarin Herman en zijn partner Betty ooit woonden. In Garmerwolde, aan het pad in de bocht van de Stadsweg richting Lewenborg, net voor het bruggetje. Naast dat huisje bouwden ze later het huis waarin ze nu

Herman als een echte paukenist in zijn als muziekpaleis ingerichte schuur (foto Koos van de Belt)

wonen. Huis en schuur zijn vrijstaand, omgeven door veel groen en water. Er wonen onder meer twee ezels, een hond, een poes, duiven, en kippen. Maar geen burens, dus het slagwerk mag klinken.

Eerste drumstel

'Bij ons thuis maakte iedereen muziek. Toen ik een jaar of acht, negen was bouwde ik mijn eigen drumstel van trommels van het wasmiddel Dixan. Ik begon met drumles toen ik tien werd. We hadden niet zo veel platen in huis, maar ik draaide ze wel. En ik werd gegrepen door het vioolconcert van Tsjaikovski. Zo ontstond mijn belangstelling voor klassieke muziek. Ik heb ook nog toelatingsexamen voor het conservatorium gedaan, en zelfs de vooropleiding gevolgd. Maar ik besloot uiteindelijk te gaan studeren, het werd sociologie. In de muziek was geen geld te verdienen, en naast mijn studie kon ik toch blijven musiceren.'

Van jazz tot Mozart

Door de jaren heen speelde Herman in heel wat orkesten, studenten-orkesten, gelegenhedsformaties, slagwerkgroepen. En ook heel verschillende muziek: klassiek, jazz, musicals, operettes, muziek voor kinderen. Nu hij met pensioen is, zit hij in een zestal orkesten, waaronder het Groninger Mozart Ensemble. Wat hij het liefst speelt? 'Ik houd erg van jazz, omdat je daarbij kunt improviseren. Maar het Requiem van Mozart spelen vind ik ook geweldig.'

Muziek maken, Herman kan er niet zonder. 'Het is ook nog eens goed voor je hersens, het vergroot je IQ. Daarom is het ook zo erg dat er wordt bezuinigd op muziekles op scholen. Als je ouder wordt is het goed om je hersens te blijven prikkelen. Ook dat kan met muziek. Muziek maken werkt verslavend. Ik doe het bijna elke dag, met één uitzondering, de vakantie. Het is gewoon prachtig om te doen, ik kan het niet anders uitdrukken.'

Anne Benneker

Harder beter sneller

Als je vraagt waar Erik Buitenhuis uit Thesinge energie van krijgt, dan is dat zonder twijfel schaatsen. In de winterperiode staat hij vier tot vijf dagen per week op het ijs. Deze passie begon lang geleden in de jaren '80. Erik komt uit Zeeland en daar werd niet veel geschaatst, maar toen hij zijn vrouw Ineke leerde kennen was hij geregeld in Maastricht. In die tijd had je nog echt koude winters, waren er Elfstedentochten en ging je schaatsen als er ijs lag. Met een vriendengroep begon Erik op de ijsbaan in Geleen recreatief te schaatsen. Al snel merkte hij dat hij dit leuk vond en dat hij er ook goed in was.

Toen ze naar Groningen verhuisden begon hij zich op de Kardinger ijsbaan meer op de techniek toe te leggen. Vooral korte afstanden lagen hem goed: 500 of 1000 meter, maar nog beter de 100 meter sprint. Door zijn fascinatie voor de techniek en de cijfertjes – weer een honderdste seconde verbetering op het persoonlijk record (pr) – schaatste Erik

steeds sneller en ging hij nationale en internationale wedstrijden rijden. In 2020 reed hij het *WK sprint masters* in Calgary met pr's op de 500 en 1000 meter. Een week later tijdens wedstrijden in Salt Lake City scherpte hij die nog verder aan: de 500 meter reed hij in 44.25, met zijn snelste opening van 11.79 seconden.

Aardwarmte

Als ik de fraai verbouwde boerderij aan de G.N. Schutterlaan 1 binnenstap is het er aangenaam warm. Na een warm onthaal met warme koffie gaan we los: hoe zit dat hier, waar halen Antoinette en Geert hun energie vandaan?

In 2008 kochten ze de boerderij van Jelle en Menna van Zanten. Tijdens de verbouwing besloten ze direct een ongebruikelijke warmtebron aan te boren: de aarde.

Later in het gesprek concluderen we dat iedereen de plicht heeft goed met de aarde om te gaan.

En dat was ook de gedachte achter het project. Geert had zich in de materie verdiept en

boorbedrijf Klinge uit Koekange ging aan de slag.

Negen putten werden er geboord, ieder zo'n 75 meter diep. Ze stuitten op van alles en nog wat, daar in de diepte: zout, water, klei, zand – dat kostte nogal wat boorkoppen. Antoinette lachend: 'Ze zeiden dat ze nooit meer in Thesinge kwamen boren.'

De prijs van de installatie bedroeg destijds zo'n 30.000 euro in totaal, maar een snelle rekensom leert dat het inmiddels ruim uit kan. Weliswaar gebruikt de warmtepompinstallatie een heleboel stroom (bijna 15.000 kWh per jaar), maar dat deert ze niet. In koor: 'We doen het vooral voor het milieu. En die stroom betrekken we van een windmolen waar we een aandeel in hebben, dus dat valt financieel én uitstoottechnisch reuze mee.'

De werking

Er wordt door buizen een vloeistof (glycol) gepompt die beneden de warmte oppikt en deze boven in de warmtewisselaar afgeeft aan het cv-water. Een zogenaamd gesloten systeem zonder kans op vervuiling. Door het proces 'om te keren' kan je in de zomer ook warmte naar beneden

De boerderij van Antoinette en Geert: warm in de winter en koel in de zomer dankzij de aardwarmtepomp (foto Jan Ceulen)

pompen, zodat je huis heerlijk koel blijft. En, wanneer je CO2-neutraal opgewekte stroom gebruikt, is het volledig uitstootvrij.

Geen zonnepanelen?

Om helemaal energieneutraal en zelfvoorzienend te zijn dromen Geert en Antoinette wel van zonnepanelen, maar die kunnen ze niet op hun rieten dak leggen. 'En we vinden zo'n panelenparkje in onze tuin lelijk, ook voor de passanten', vullen ze aan. Ze hebben nog wel aardgas, voor een geiser en om op te koken. Antoinette: 'Destijds was een zonneboiler nog veel gedoe, maar we overwegen nog steeds afscheid van aardgas te nemen.'

Beiden vinden aardwarmte echt een aanrader. Je moet voor zo'n project natuurlijk wel wat ruimte naast je huis hebben en durven investeren. Zo halen Antoinette en Geert energie uit de grond en krijgen ze ook energie van het idee een substantiële bijdrage te leveren aan de energietransitie.

Jan Ceulen

Erik is een echte schaatsfanaat en zo'n vier keer per week op de ijsbaan in Karding te vinden (foto Koos van de Belt)

Helaas onderbrak corona deze stijgende lijn. Lange periode waren er geen trainingen en wedstrijden meer en hoewel Erik regelmatig tot twaalf uur 's nachts achter zijn pc zat om vanaf dan weer een tijdvak te kunnen reserveren om toch op de ijsbaan in Karding te kunnen schaatsen, kon hij dit hoogtepunt in zijn sportcarrière helaas niet vasthouden. Zodra het na corona kon heeft hij het schaatsen weer opgepakt, maar – nu ook een aantal jaren ouder – sneller dan toen verwacht hij niet meer te kunnen schaatsen. Maar beter zijn blijft een doel; de uitdaging ligt er nu in om binnen de mastergroep van YVG (40+ schaatsers van IJsvereniging Groningen) zo goed mogelijk te presteren. En daar krijgt Erik nog steeds energie van.

Yvonne Broekhuizen

Een recept voor energie

Astrid op de plek waar ze het liefst haar handen laat wapperen en ze ingrediënten en ideeën voor het grijpen heeft (foto Koos van der Belt)

Toen Astrid de Leeuw in Thesinge kwam wonen had ze niet altijd even veel energie. Ze ontdekte 'rondje Klunder' en merkte dat de beweging en buitenlucht haar meer energie gaven. Ze begon met yoga en door de innerlijke rust die ze daarin vond, samen met het sterker worden van haar lichaam, voelde ze zich steeds vitaler worden. Maar het kon nog beter, en – altijd in voor nieuwe dingen – begon ze zich te verdiepen in de kracht van voedsel en het koken. Ze volgde een driejarige opleiding tot natuurvoedingskundige en startte haar bedrijf *De Groene Kookster*, waarmee ze zich inzet voor de transitie naar meer vegetarisch eten. Astrid gelooft echt in de kracht van het gewas; groentes die in weer en wind gestaan hebben en de voedingsstoffen uit de pure bodem opgeslagen hebben zijn goed voor je. Ze past veel kruiden toe in haar maaltijden en kookt de hele wereld rond; Marokko, Vietnam, Ethiopië ... haar keukenkastjes

staan vol inspirerende kookboeken. Dat Astrid echt een kookgek is merkte ze toen ze door corona geveld toch aan het koken ging; ze pakte haar mes op en voelde zich gelijk weer gelukkig. Ook wat meer energie nodig? Astrid deelt graag een recept voor een hartverwarmende thee met ons.

Yvonne Broekhuizen

Opknappthee

- kopje kruidenthee (bijvoorbeeld munt of venkel)
- takje rozemarijn
- schijf gember
- 1/2 kaneelstok
- 1/2 theelepel korianderzaad
- druppel appelazijn
- drup (rauwe) honing

Daar krijgen zij energie van: Fit Gym

De Fit Gymmers aan het 'knotshockey' (foto Hillie Ramaker)

Elke dinsdagavond om 20.00 uur verzamelen zich zo'n vijftien vrouwen in de gymzaal van Garmerwolde. Ze hebben zich losgerukt van de tv, de bank, het kopje thee. Voor een uurtje Fit Gym. Wie nog geen energie heeft, krijgt het wel van Jeanette Toxopeus, de docente. Ze doet alle oefeningen niet alleen voor, maar voert ze zelf ook uit. De energie spat ervan af en dat werkt aanstekelijk. Wat geeft deze vrouwen energie?

Een paar reacties na de les:

'Bewegen op muziek.'

'Opstaan en bewegen.'

'Samen bewegen.'

'Een potje *knotshockey*, ook goed voor de lachspieren.'

'De muziek tijdens het inlopen, als het maar niet Chirpy Cheep Cheep van Middle of the Road is.'

'Soms kom je moe naar de les, maar juist door de beweging krijg je weer energie.'

Maar ook andere zaken die het leven mooi maken, zijn een bron van energie:

'Huppelende lammetjes in de wei, alleen dat vooruitzicht al.'

'Volle maan.'

'Kleinkinderen.'

'Gezelligheid, samen zijn.'

'Een heel stil meer, dat vind ik echt prachtig.'

Anne Benneker

De energie van EcoThesinge

Sinds twee jaar werkt EcoThesinge eraan het dorp energieneutraal te maken, dorpsgenoten te verleiden hun huis te verduurzamen en een eerste gezamenlijk zonnedak te realiseren. Een hele opgave. Waar haalt zij de energie vandaan?

We doen het samen

Peter Heidema, Annelies Hofstede, Ernst Lofvers, Parry de Raad en Theo de Wit vormen vanaf het begin het bestuur van EcoThesinge. Zorgen om de klimaatverandering en de noodzaak om te werken aan de energietransitie, zijn de gemeenschappelijke drijfveren om actief te zijn in de energiecoöperatie. Ieder met zijn eigen inzet en accenten. 'Het geeft energie om met een leuk team te werken', aldus Peter. 'Met verschillende achtergronden en deskundigheden vullen we elkaar goed aan. Ook de inbreng van leden tijdens de algemene ledenvergaderingen is stimulerend. Je merkt dan dat je het met elkaar doet.' Verduurzaming leeft in het dorp; de bestuursleden merken het tijdens huisbezoeken met de warmtebeeldcamera, aan de belangstelling voor de duurzaamheidsmarkt in juni en aan reacties van dorpsgenoten. En natuurlijk aan de isolatiewerkzaamheden die je in het dorp ziet.

Zoeken en vinden

Voor de energietransitie bestaat geen kant-en-klaarmodel. Dus de opdracht *Thesinge energieneutraal in 2030*, hoe pak je dat aan?

Theo: 'Je merkt dat iedereen aan het zoeken is: wij als EcoThesinge, andere energiecoöperaties, de gemeente. Daar kun je elkaar bij helpen. En als je dan iets vindt en samen een stap verder komt, dan stimuleert dat enorm. Zo was het maken van het Stappenplan Energietransitie een hele speurtocht naar de juiste informatie, maar ook iets waar ik veel energie van kreeg. Zeker als je merkt dat het andere coöperaties handvatten geeft om hún stappen in kaart te brengen.'

Contact met andere energiecoöperaties is erg leerzaam, vindt ook Annelies. 'Zien dat een zonnedak echt iets oplevert voor een dorp, stimuleert ons. Ook van plannen die elders niet werken leren we.'

Werk van lange adem

'Het ontwikkelen van het eerste zonnedak waar we nu mee bezig zijn, kost heel veel tijd', vertelt Annelies. 'Dankzij de toegekende subsidies kunnen we er in de toekomst geld mee verdienen, dat we weer kunnen investeren in nieuwe projecten voor het dorp. Dat motiveert om door te gaan, ook al is het soms een lastig traject. Bovendien hoeven we bij een volgend dak het wiel niet opnieuw uit te vinden.'

Hetzelfde geldt voor de opbouw van EcoThesinge als coöperatieve vereniging en het leggen van contacten met de gemeente en andere organisaties.

Peter: 'Organisatorisch en juridisch werk kost veel energie, zeker als derden niet altijd beschikbaar zijn als je ze nodig hebt. Gelukkig hebben we inmiddels een goede basis en kunnen we effectiever aan de slag met wat er op ons pad komt.'

Thesinge in het groen

'Als dorp de regie houden in de eigen energietransitie en niet laten gebeuren dat we straks omgeven worden door enorme zonneweiden voor de productie van energie die elders nodig is', dat is voor Ernst een belangrijke drijfveer. 'We kunnen er niet omheen om naar energieopwekking buiten het dorp te kijken als we als dorp energieneutraal willen worden. We willen de tijd nemen om daar met bewoners in en rond het dorp goede plannen voor te maken - passend in het landschap en in samenhang met de agrarische bedrijvigheid rond Thesinge. Denk bijvoorbeeld aan slimme combinaties van energie opwekken en natuurontwikkeling. Het dorp ligt tenslotte al eeuwen vrijwel onaangetast in het groen; dat is echt iets om zuinig op te zijn.'

Dat dorpsgenoten dit belangrijk vinden en de stichting Leefomgeving Thesinge zich hiervoor ook inzet, stimuleert extra om hiermee bezig te zijn, aldus Ernst.

Voor een betere woonomgeving

Annelies: 'Waar ik energie van krijg is dat je merkt dat het voor jezelf en voor anderen iets oplevert als je je actief inzet voor het dorp. Bijvoorbeeld als ik tijdens de duurzaamheidsdag zie dat mensen in gesprek raken over het isoleren van hun huis en afspreken om eens bij elkaar te kijken.' Vroeger waren de structuren die zorgen voor onderling contact sowieso meer aanwezig in het dorp: de kerk, de school, verenigingen. Nu moet je die samenhang meer organiseren. 'Door actief te zijn in EcoThesinge en in andere dorpsactiviteiten probeer ik eraan mee te werken dat het goed wonen is in Thesinge. Dát krijg ik ervoor terug.'

Energie besparen is ook leuk!

Parry, Peter en Theo zijn regelmatig met de warmtebeeldcamera op pad. Peter heeft een cursus *Energiecoach* gevolgd. 'Maar je moet van ons geen uitgebreide berekeningen verwachten' zegt hij. 'Daarvoor moet je bij een professional zijn. We kunnen mensen informeren over mogelijkheden om energie te besparen, maar ze moeten zelf de keuzes maken en investeren in wat zij belangrijk vinden.' Het is leuk om daarover met dorpsgenoten mee te denken, vinden ze alle drie. Parry gaat zelfs zo ver om energie besparen zijn hobby te noemen. 'In mijn eigen huis heb ik inmiddels veel geleerd over isoleren en verduurzaming en ik vind het leuk om dat over te dragen. Ik krijg er energie van als ik merk dat ik mensen op weg kan helpen.' Het kan gaan om kleine praktische dingen: aanraden om dikkere gordijnen op te hangen - al was het alleen maar in de wintermaanden. Of om grotere ingrepen: adviseren om eerst te isoleren en daarna pas een warmtepomp te laten installeren, in plaats van omgekeerd. 'Als ik dan een paar maanden later zie dat al het oude dubbelglas inmiddels vervangen is door HR++, denk ik: die boodschap is overgekomen!'

G&T Kerstpuzzel

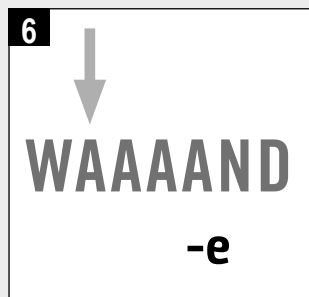
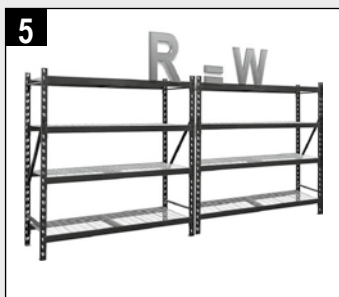
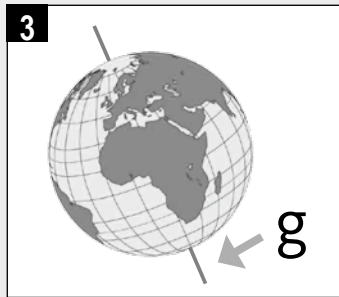
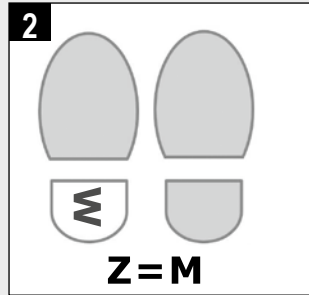
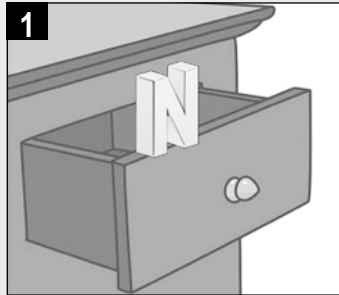
Maak kans op een tegoedbon van 25 euro!

Ook deze decembereditie weer een G&T-kerstpuzzel. Vergelijkbaar met die van de grote broer van Dagblad van het Noorden, u weet wel. De opgaven schikken zich dit jaar volledig naar het thema van deze special: *Waar krijg jij energie van?* Elke opgave verwijst namelijk op een of andere manier naar iets dat te maken heeft met *energie*. Het kan ook zeker geen kwaad om ter inspiratie de teksten in de krant goed door te nemen. Hieronder staan de opgaven en om u een beetje op weg te helpen hebben we in het invulschema alvast een G en een aantal T's prijsgegeven. Het wijst zich verder vanzelf. Hopelijk wordt u er warm en

gedreven van, en gaat er in ieder geval af en toe een lichtje branden! De letters in het grijze gedeelte vormen een toepasselijke uitdrukking. Stuur deze uitdrukking uiterlijk 18 januari op naar de G&T-redactie en u maakt kans op een Agrishop tegoedbon van 25 euro. Inzenden kan per email via puzzel@gentexpress.nl of lever de oplossing in bij een van de bekende redactieadressen (zie colofon).

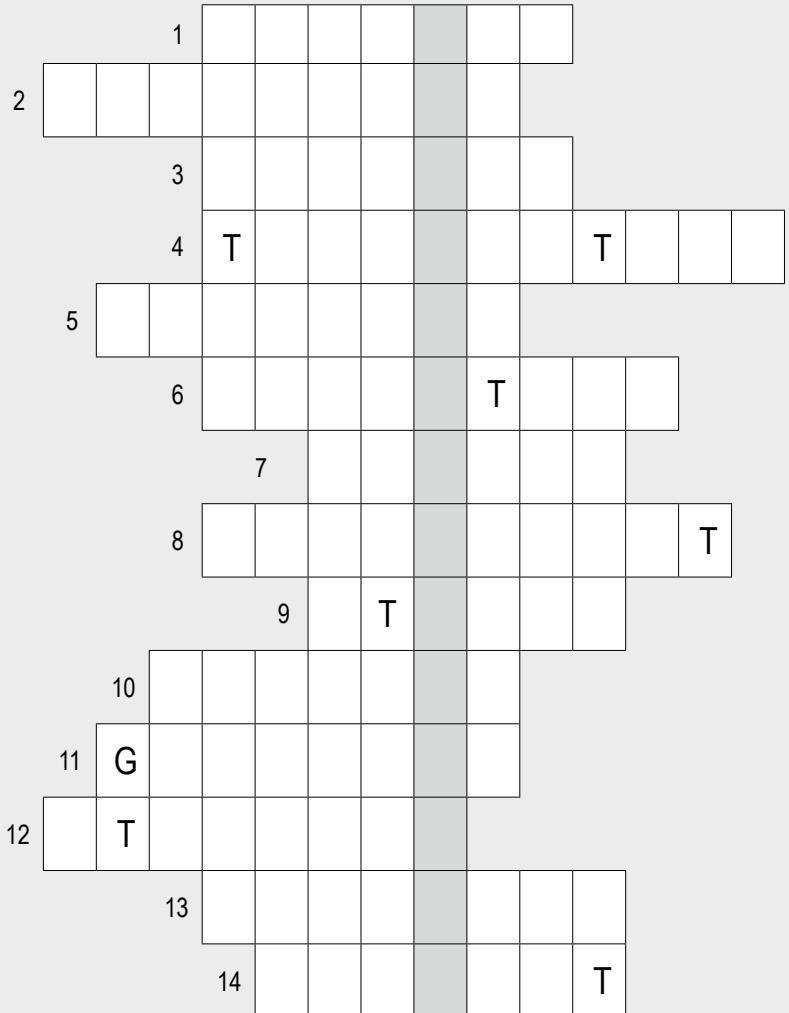
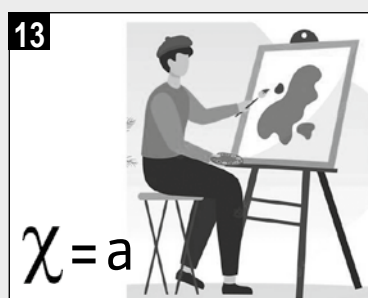
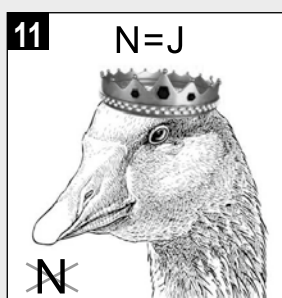
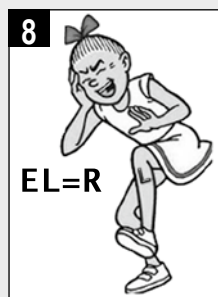
Veel puzzelenergie toegewenst en fijne feestdagen!

Dr B. Denker

7

... en toen hebben we er gewoon een kaars in gestopt ...

Jeugdtrainers met een missie

Op initiatief van voorzitter Arjan Leijssenaar zijn in juli twee vaders van de jongste jeugd bij voetbalvereniging GEO gestart met 'kaboutervoetbal'. Vanaf 4 jaar kunnen kinderen om de week kosteloos komen trainen. Zo kunnen ze spelenderwijs het spel leren voordat ze aan het echte werk toe zijn. In deze leeftijd hebben kinderen vaak ook nog zwemles en nadat deze diploma's zijn behaald kunnen ze wel mee in het wekelijkse trainen en spelen in de competitie.

Trainer Paul Witkamp uit Thesinge komt met dochter Tara van 6 jaar en krijgt assistentie bij de training van zijn dochter Maura. Zij is 13 jaar en speelt in het meisjesteam van GEO waarin nu tien meisjes wekelijks trainen op dinsdagavond. 'We hebben al een leuke groep maar er kunnen nog wel een paar meisjes bij', zegt Maura. Met veel plezier komt ze trouw mee om haar vader te assisteren bij de kabouters. Trainer Michael van der Hoek woont in Meerstad en komt met zijn zoon Levani van 4 jaar naar GEO. 'Het is kleinschalig in een rustige omgeving met veel aandacht voor de kleintjes. Dit is voor mij en mijn zoon heel belangrijk. Ik hou van de gemoedelijke dorps sfeer. De ouders komen mee en hebben gezellig contact langs de lijn. We hebben zestien kinderen op de lijst maar zijn niet elke keer compleet vanwege het drukke leventje van kabouters: feestjes, zwemles en afzwemmen.'

Aanwas voor GEO uit de omgeving is een wens van de club. Paul: 'In Garmerwolde en Thesinge is sociaal gezien het voetbal ook een fijne sport. Veel vriendschappen ontstaan in het jeugdvoetbal en gaan vaak een leven lang door. Daar ken ik veel voorbeelden van en daar kun je dus niet jong genoeg aan beginnen.'

Na afloop van de training was er voor alle kabouters én hun trainers een mooie medaille (foto Arjan Balkema)

De beide trainers hebben zelf ook gevoetbald maar door drukke werkzaamheden, blessures en een jong gezin is dat gestopt. Michael werkt in de farmaceutische industrie en Paul heeft een eigen bedrijf in de ICT. Ze zijn beiden supporter van de FC Groningen en zitten geregeld op de tribune. Ook Maura gaat vaak mee en keek de afgelopen weken samen met haar vader thuis naar het WK voetbal. Van het plezier in het spel van hun kabouters genieten ze alle drie enorm en het is een uitdaging om spelvormen te doen die de kinderen aanspreken. 'We krijgen er energie van als we kleine stapjes zien die de kids maken qua coördinatie en inzicht in het spelletje.' Na de laatste training vóór de winterstop werden de kinderen verrast met een echte medaille voor hun prestaties en kregen ook de trainers en de assistente een medaille omgehangen. Op zaterdag 4 februari wordt er om de week weer gestart met kaboutervoetbal van 14.30 tot 15.30 uur. Deelname is vrijblijvend en kosteloos.

Truus Top

Dorpshuissessies

Op zaterdag 26 november waren de laatste Dorpshuissessies van 2022 in Dorpshuis de Leeuw te Garmerwolde. De aftrap was voor singer-songwriter Duco; hij zong prachtig (over vraauwlu en whisky) en speelde ook goed gitaar. Het was net of je een kroeg in de USA of Engeland binnenstapte. Een flink applaus viel hem ten deel.

Toen was het aan Spotless Mind, de schoolband van het Werkman College met de Garmerwolder Lucas Hof, om hun eerste buitenschoolse optreden te doen. En dat deden ze met verve. Ze brachten popmuziek die heden ten dage in is en de voetjes kwamen ook al wat van de grond. Ga zo door, band! Tot slot kwam Reverse Cowgirls; het is niet de eerste keer dat dit duo in Garmerwolde speelde. Tja, drie jaar geleden hebben ze de banjo, gitaar en voetdrums aan de wilgen

gehangen, maar de bruisende menigte trok hen toch. Ze speelden en zongen hun rock 'n roll nieuw leven in, wat werd gewaardeerd door het hossende en meezingende publiek. En zo gaven Michel Hoving en Joost Dijkema ook nog een paar toegiften. Het was een zeer leuke avond: vijf volle sterren. Alle drie optredens zijn voor herhaling vatbaar. Op naar de volgende sessies in 2023!

Sieb-Klaas Iwema

Duco (links), Spotless Mind (midden), en Reverse Cowgirls (rechts) (foto's Sieb-Klaas Iwema)

ProVoet
Brancheorganisatie voor de Pedicure

PEDICURE AAN HUIS

Voetverzorging **Astrid de Leeuw**

Thesinge TELEFOON 06 14 49 12 81 E-MAIL voetverzorging.a.de.leeuw@gmail.com

AANTEKENING DIABETISCHE VOET - AANTEKENING REUMATISCHE VOET

Mien Stek
Tuinontwerpen

Ook voor advies en klein onderhoud

Miranda Bosman
W.F. Hildebrandstraat 5
9798 PH Garmerwolde
Tel. 06-29967176
mienstek@gmail.com
www.mienstek.nl

FINANCIËN
IN DE ZORG

FINDZO

Annelies Hofstede

ADVISEERT EN
ONDERSTEUNT
ZORGINSTELLINGEN

www.findzo.nl

OTOMOTO

Handelsweg 12
9791 DG Ten Boer
(050) 3021624

- Onderhoud en reparatie van alle merken auto's en motoren
- APK
- In- en verkoop motoren
- Wasboxen
- Wasstraat

info@otomoto.nl
www.otomoto.nl

Jo's knipperij
Jolanda Bol, De Dijk 10, Thesinge
M 06 20283916
knippen op afspraak

DORPSHUIS
THESINGE

TREFPUNT

MIDDEN IN HET DORP

Wil je een

- FEEST VOOR VRIENDEN EN FAMILIE
- ACTIVITEIT VOOR HET DORP
- VERGADERING OF BIJEENKOMST organiseren?

Informeer bij Trefpunt
KERKSTRAAT 5
9797 PD THESINGE
T 06 21920338
E RESERVEREN@
DORPSHUISTHESINGE.COM
WDORPSHUISTHESINGE.COM

LOONBEDRIJF
W. LODE

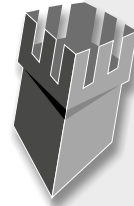

Bouwerschapweg 48 9791 TJ Ten Boer 050 - 5418610

TIMMERBEDRIJF
RIDDER

LUDESTRAAT 15
9797 PM THESINGE

A.J. RIDDER
M. 06 1569 2503

ONDERHOUD
VERBOUW
RENOVATIE
RESTAURATIE

INFO@TIMMERBEDRIJFRIDDER.NL
WWW.TIMMERBEDRIJFRIDDER.NL

VOOR AL UW
LOON- EN GRAAF-
WERKZAAMHEDEN

zoals: Slooponderhoud,
Maaikorven, Klepelmaaien,
Groot pak persen, Grondtransport,
Mest verspreiden en
Sleufkouter bemesten.

Loonbedrijf
N. Groothoff
Lageweg 22 Garmerwolde
(050) 542 15 35

HAAR
EFFECT

Dames- en Herenkapsalon
HAAR EFFECT
Koopmansplein 6
Ten Boer
050-3023888

behandeling op afspraak

**INSTALLATIETECHNIEK
BIJ VAATSTRA BV**

KUNT U TERECHT VOOR

*klimaat - en elektrotechniek,
sanitair, loodgieterwerk,
rioleringsbeheer,
zinkwerk en dakbedekkingen*

INSTALLATIES IN DE BREEDSTE
ZIN VAN HET WOORD

Installatietechniek
VAATSTRA B.V.

VERBINDINGSWEG 19
9781 DA BEDUM
TEL. 050 - 3012832

VAATSTRA@VAATSTRA.NL
WWW.VAATSTRA.NL
INSTALLCENTER

Eén van de weinigen
die alles kan reinigen

050 54 21 890

 PETER KUIL

> RIOOLSERVICE > SCHOONMAAK > SPECIALISTISCH REINIGEN

Jos Meijer Haarden

Kachels - Rookkanalen - Schoorsteenvegen

H Westerstraat 17 Ten Boer
050 850 6818

info@josmeijerhaarden.nl
www.josmeijerhaarden.nl

Vergadering Dorpsbelangen Garmerwolde

De najaarsvergadering van de Vereniging Dorpsbelangen Garmerwolde op 28 november trok een grote opkomst: zo'n zestig personen. Zoals gewoonlijk kwamen er weer heel wat onderwerpen aan bod.

De viering van het 75-jarig bestaan van Dorpsbelangen stond oorspronkelijk gepland voor september 2020, maar moest door de coronamaatregelen worden uitgesteld. Het is nu de bedoeling om het op zaterdag 22 april 2023 te vieren. Als blijvend aandenken werd er een prachtige Garmerwolder vlag gepresenteerd, ontworpen door Henk Tuinema, waar alle Garmerwolder huishoudens een exemplaar van kunnen ophalen bij de Agrishop.

(Naschrift: Dit laatste heeft inmiddels plaatsgevonden op vrijdag 16 december. Er zijn zo'n honderd vlaggen opgehaald. Woont u in Garmerwolde en heeft u nog geen vlag? Stuur een mailtje naar info@dorpsbelangengarmerwolde.nl of bel 06-245 13 705.)

Verhoging energiekosten

De energiekosten van het Dorpshuis zijn drastisch gestegen. Er zit niets anders op dan de huurprijzen te verhogen; per 1 januari moeten ook de verenigingen meer betalen. Er wordt nog gezocht naar een structurele oplossing: zonnepanelen, diepvries, keukens, de vloerverwarming een graadje lager ... Helaas is er op dit moment nog geen subsidieregeling voor dorpshuizen.

Er is wel een hulppakket voor mensen met een smalle beurs. Kijk voor informatie over de energietoeslag en bijzondere bijstand energiekosten op de site van de gemeente of neem contact op met het WIJ-team, tel. 050-302 88 46. Aanvragen van de energietoeslag kan nog tot en met 31 december 2022.

Dorpsommetjes

Riek Guikema van Landschapsbeheer Groningen hield een presentatie over wat er zoal komt kijken bij het realiseren van officiële dorpsommetjes. De Historische Commissie is bezig met het ontwikkelen van een ommetje over de Stadsweg/Noorddijk/Ruischerbrug/Eemskanaaldijk met informatie over de oude panden/objecten langs de route in Garmerwolde. Over bestaande paden. Vanuit de zaal komen verzoeken om (korte) ommetjes over onverharde paden. Dit is niet zo makkelijk te realiseren: voor de meeste boeren is het geen optie dat mensen (met honden) over hun landerijen lopen.

Mededelingen Gebiedsteam

- De inrichting van de Dorpsweg kan mooier en veiliger. Wat zijn de knelpunten, waar moet wat aan worden gedaan. Op 17 januari is er een eerste bijeenkomst, let op de flyer. Reactie uit de zaal: er wordt veel te hard gereden. Laat metingen doen, smileys plaatsen, ook buiten de bebouwde kom. (Zie ook artikel 'Herinrichting Dorpsweg' hiernaast)
- Aanleg voetpad vanaf de bushalte bij de kerk tot de Stadsweg. Tot het kombord komen tegels, naar de Stadsweg wordt het halfverharding met reflectorpaaltjes tussen de rijbaan en het voetpad. Opmerking: doe ook iets aan de vele bussen en auto's bij de kerk.
- Verbreding van het Boer Goensepad van één naar twee meter, het bruggetje blijft smal. Er zijn (felle) voor- en tegenstanders. Enkele argumenten die worden genoemd: het is nog het enige wandelpad voor mensen met honden; ik durf er nu niet te fietsen: veel te smal en dan dat water ernaast; de Stadsweg is al verbreed; bij het verbreden van de Stadsweg heeft de gemeente beloofd dat het Boer Goensepad niet verbreed zou worden. Wordt vervolgd ...
- Er is bij het Gebiedsteam niets bekend over een aftakking van de Stadsweg over het dijke en een brug over de Zuidwending. Daar gaat de provincie over.

Zonnepark Fledderbosch

Het 50% eigenaarschap van de omgeving lukt nog niet erg. De ECTB (Energie Coöperatie Ten Boer) heeft de gemeente Groningen voorgesteld de helft van het park te kopen, dan krijgen ze geld en invloed. Het Waterschap is voor de helft eigenaar van de grond, het recht van opstal is een heikel punt.

De aanbidding van een eigen vlag, iets blijvends voor het dorp (foto Sieb-Klaas Iwema)

Een mogelijk zonnepark tussen Garmerwolde en Lewenborg door Tomorrow Energy is afgewezen door Dorpsbelangen. Er zijn hier en daar mensen langs de deur geweest, zogenaamd namens de gemeente. Dat klopt niet! De gemeente sluit zich bij de afwijzing aan: ook bij Meerstad komt een zonnepark, Groningen voldoet al ruimschoots aan de landelijke norm.

Biodiversiteit

De plannen zijn in kaart gebracht, maar er kan nog meer, volgens Eric Mooij, de gebiedsmanager. Kom met ideeën! Zet ze op *Stem van Ten Boer* (via de website stemvan.groningen.nl), bellen kan ook.

De werkgroep Groen is bezig met volkstuinjes en het inzaaien van wegbermen. Ook maken zij zich sterk voor beperking van strooilicht (lichtmasten GEO) en lichtreclame. Vanuit de zaal wordt aandacht gevraagd voor de beplanting langs de W.F. Hildebrandstraat en de L. van der Veenstraat. Het ziet er niet uit! Ook rond de kerk wordt gewerkt aan meer biodiversiteit, de subsidieaanvraag is gehonoreerd.

Tot slot werden we weer bijgepraat door de verschillende commissies. Vrijwel iedereen kan nog wel wat hulp gebruiken, dus als u zin en tijd heeft ... Interesse voor een rondleiding door de kerk? Neem contact op met Ruud Delissen.

Al met al een volle agenda. De voorzitter sloot de vergadering om 22.30 uur. Daarna was er nog gelegenheid om even na te praten onder het genot van een hapje en een drankje.

Hillie Ramaker-Tepper

Herinrichting Dorpsweg

Op de Dorpsweg in Garmerwolde wordt vaak hard gereden. Dit komt in de Dorpsvisie duidelijk naar voren. Daarnaast krijgen we hierover regelmatig signalen vanuit het dorp. Ook is parkeren rond de kerk en de school een probleem. De raad van de gemeente Groningen heeft een besluit genomen waarin € 400.000 beschikbaar is gesteld om voor verkeersmaatregelen in te zetten. We hebben met het bestuur van Dorpsbelangen Garmerwolde afgesproken dat we knelpunten en kansen voor deze maatregelen samen met aanwonenden in kaart gaan brengen. Hierbij zullen ook een verkeerskundige en een landschapsontwerper van de gemeente aanwezig zijn. U bent van harte uitgenodigd bij deze eerste bijeenkomst op dinsdag 17 januari 2023 van 19.30 tot 21.30 uur in Dorpshuis de Leeuw.

Na deze bijeenkomst maakt de gemeente een voorlopig ontwerp, dat we willen voorleggen aan alle bewoners van Garmerwolde. De datum van de tweede bijeenkomst zal later worden gecommuniceerd, zodat u ook daarbij kan aansluiten. We hopen op uw deelname!

Mocht u overigens niet aanwezig kunnen zijn bij deze eerste bijeenkomst, maar toch iets willen inbrengen, mail uw ideeën dan naar michiel.van.eerden@groningen.nl.

Dorpsbelangen Garmerwolde en Gebiedsteam Ten Boer,
Projectmanager: Michiel van Eerden

't Groninger Landschap op z'n mooist

Gerard Kingma
reis- en natuurfotografie

Geef een afdruk cadeau -
origineel en persoonlijk!

Bezoek de website voor het laatste
nieuws over workshops en exposities

Havenstraat 5 - 9797 PL Thesinge
www.kingma.nu
gerard@kingma.nu
050 3023813

Dorpshuis
"DE LEEUW"

Voor: Bruiloften
Feesten
Recepties
Vergaderingen
Zalenverhuur

Oude Rijksweg 6
Garmerwolde
info@dorpshuisdeleeuw.nl

De Hofstee

Jantje Y. Brouwers praktijk voor coaching
Dorpsweg 15 9798 PC Garmerwolde dehofsteecoaching@ziggo.nl
06 - 53 64 46 37 www.dehofsteecoaching.nl

**HOEKSTRA
SERVICE**

THESINGERLAAN 3
9797 TE THESINGE
050- 302 19 77
HOEKSTRA4IN1.NL

VOOR ALLE ONDERHOUDSWERKZAAMHEDEN
VOOR UW AUTO EN TUINMACHINE,
WAARBIJ SERVICE EN KWALITEIT TEGEN
EEN BETAALBARE PRIJS VOOROP STAAN!

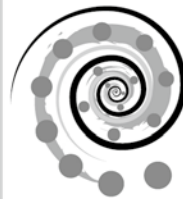
OOK VOOR VERKOOP EN STALLING!

Jelle van der Veen
Montagetechniek

- Centrale verwarming
- Waterleiding
- Elektra
- Gas
- Sanitair
- Riolering
- Dak- en zinkwerken

www.jellevanderveen.nl

Thesinge 050 - 302 48 30 / 06 - 303 69 109

Onder Ons

afscheid en uitvaart
samen in eigen hand

06 1998 50 15 • melden van een overlijden kan dag en nacht

Mariele Mijnlief • info@onderonsuitvaart.nl • www.onderonsuitvaart.nl

BLAAUW
DIENSTVERLENING B.V.

- Gecertificeerd bomen vellen
- Tuin onderhoud/schuttingen
- Klussenbedrijf
- Transport
- Nautische/technische dienstverlening

Lageweg 24A
9797 TB Thesinge
tel 06 29263647

www.blaauwdienstverlening.nl

TAMMELING
Montage

Ambachtsweg 1
9791 DD Ten Boer
T 050 5425084
M 06 30881547

info@tammelingmontage.nl
www.tammelingmontage.nl

Van der Veen Magazijnstellingen B.V.

Fledderbosweg 1 - 9798 TH - Garmerwolde
050 302 48 33 - info@magazijnstellingen.nl

- Palletstellingen
- Draagarmstellingen
- Grootvakstellingen
- Legbordstellingen
- Bandenstellingen
- Magazijnkasten
- Kunststofbakken
- TOP WAY Aluminium rolsteigers
- Aluminium ladders en trappen

En nog veel meer voor uw magazijn

magazijnstellingen.nl

BIJ AGRI SHOP
**DAGELIJKS
VERS**

BAKKERIJ HOEKSTRA

Kerklaan 2 - 4, Bedum • E: info@bakkerijhoekstra.nl • W: www.bakkerijhoekstra.nl

Van der Woude
HOVENIERSBEDRIJF

*sterk in het
hovenierswerk*

Uw adres voor
Aanleg
Beplanting
Bestrating
Boomverzorging
Schuttingen
Onderhoud
Vijvers

Lageweg 12 - 9798 TG Garmerwolde - Tel. 06 12154825

www.hoveniersbedrijfvanderwoude.nl

Rogier Verhagen schrijft *Atlas van Groninger Appelrassen*

Onlangs verscheen het boek *Groninger Kroon, Atlas van Groninger appelrassen*, geschreven door Garmerwolder Rogier Verhagen. Een verrassend onderwerp, hoe kwam hij zo hertoe?

Aanleiding tot de atlas was de afscheidsreceptie van de directeur van Het Groninger Landschap, waar Rogier destijds voor werkte. 'Elke gast kreeg een cadeautje: een ent van een appelboom. Er was keuze uit een aantal soorten appels, maar zo'n beetje iedereen ging voor de Groninger Kroon, omdat men dacht dat dat het enige Groninger appelras was. Dat intrigeerde mij. Toen ik wilde opzoeken wat deze appelsoort nu zo bijzonder maakt bleek er nauwelijks informatie over Groninger appelrassen te vinden. Een jaar geleden besloot ik om daar toch maar eens werk van te maken.' Rogier raadpleegde een pomoloog (appel-deskundige), deed research, en besloot de opgedane kennis toegankelijk te maken voor een breed publiek. 'Alle kennis over die

appelrassen zit in het hoofd van een handjevol kenners. Waar ga je die kennis straks vinden als je als leek een appelboom wilt planten en informatie over de juiste keuze zoekt?'

De Groninger Kroon blijkt zeker niet het enige Groninger ras. Zo zijn daar ook de Groninger Pippeling, de Winschoter Glorie, de Zoete Veger. Geen enkele van de negentien in het boek beschreven appelsoorten is hetzelfde. 'De ene soort is direct eetbaar, lekker zoet of juist lichtzuur. De andere soort moet je even bewaren voor die goed 'op smaak' is. Bij sommige soorten vallen alle appels in één dag van de boom, dat soort dingen is wel handig om te weten.'

De uitgave is ook echt in atlasformaat. Binnenin vind je een overzicht van de negentien Groninger appelrassen, met hun specifieke kenmerken, geschiedenis, en andere informatie. Daarnaast bevat het boek ook secties over bijvoorbeeld een goede verzorging van de (jonge) bomen, en wat je verder allemaal met de appels kunt doen. Een appeltulband bakken

Rogier Verhagen (eigen foto)

naar een recept uit 1861 bijvoorbeeld. Dorpsgenoot Tiny Smit (Museum Melkfabriek Garmerwolde) deed het en de foto van deze tulband staat bij het recept.

Harjo de Poel

Natuurwerkmorgen werd koffiemoment

Een verdiende versnapering voor de vrijwilligers, ook al hoefden ze die ochtend niets te doen (foto Koos van de Belt)

Of er op 26 november om 9.00 uur al zoveel vrijwilligers present zouden zijn geweest op de natuurwerkmorgen bij de Kloosterkerk in Thesinge zal een vraag blijven. Maar om 10.00 uur waren zo'n vijftien vrijwilligers uitgeslagen en present om van Pluc's Appelplaat(sman)taart met slagroom te genieten. Uiteraard met bijbehorende koffie. Het snoei- en opruimwerk rondom de Kloosterkerk werd hun dit jaar uit handen genomen door leerlingen van het Terra College uit Groningen. Zodoende bleef het rondom de koffietafel bij het uitwisselen van informatie, het beantwoorden van vragen en het aanhoren van suggesties over allerhande zaken met betrekking tot onderhoud en beplanting van de begraafplaats en een nieuw verwarmingssysteem dat ervoor moet zorgen dat de kerk bij gebruik behaaglijker verwarmd kan worden (zie ook het artikel 'Zingen in een warme Kloosterkerk' elders in deze krant).

Koos van de Belt

Matt en zijn matties door Matthieu Visser

Lotus uitvaartverzorging en -begeleiding

Nellian Dijkema en medewerkers

Bovenrijgerweg 19 | 9797 TD Thesinge | 06 53767142 | www.lotusuitvaart.nl

informatie en vormgeving rondom de dood: Schoolholm 3, Groningen

AGRISHOP VERSWINKEL

Boerderijverkoop:

- groenten en fruit
- fruitmanden
- aardappelen
- scharreleieren
- vlees
- boerenzuivel
- salades en rauwkost
- brood

Dorpsweg 1 Garmerwolde
T 050 - 4042921
F 050 - 4042922

Goed en gezond van de boeregrond

Ritsema

administratie en
belastingadvies

administratie en
belastingzaken
voor ondernemers
en particulieren

Stationsweg 12, 9781 CH Bedum
T (050) 302 13 19 | E info@wimritsema.nl
www.wimritsema.nl

ALFRED OTTENS BOUWBEDRIJF

Molenhorn 4
9797 PV Thesinge

t. 06 25 07 74 46
m. info@alfredottens.nl

Onderhoud Renovatie Verbouw

WWW.ALFREDOTTENS.NL

Massagepraktijk
Carla Winkelman

Last van:

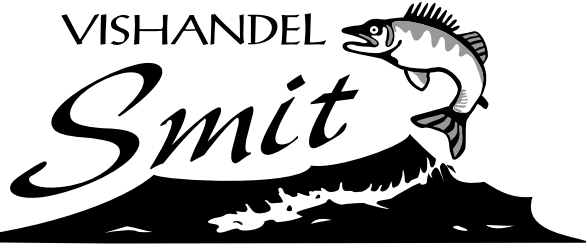
- stress
- slapeloosheid
- pijnlijke spieren
- rugpijn
- hoofdpijn
- of gewoon zin in ontspanning?

Ontspanningsmassage
Therapeutische massage
Sportmassage

www.cartawinkelman.nl
info@cartawinkelman.nl

G.N. Schutterlaan 7
9797 PA Thesinge
06 16 13 48 54

Dan bent u van harte welkom!

LEVERANCIER GROOTKEUKEN EN HORECA

Lamsoor 11   Telefoon 050 5496150
9738 AL Groningen   Fax   050 5496151
www.vishandelsmit.nl   E-mail   info@vishandelsmit.nl

JAN BOSS BV timmerbedrijf

www.timmerbedrijfjanboss.nl

Rijksweg 13 Wirdum Tel. 0596-572351

www.timmerbedrijfjanboss.nl

Waar vakmanschap en kennis samen komen
jan@timmerbedrijfjanboss.nl - 06-55165522

Oomkes installatietechniek

• Gas • Water • Elektra • Verwarming • Dakbedekking • Zinkwerk • Sanitair •

*Ons vakmanschap
is uw comfort!*

Molenhorn 12,   T • 050 - 302 34 07
9797 PV Thesinge   M • 06 23 101 161
info@oomkesinstallatietechniek.nl

RITSEMA Sierbestrating

Bornholmstraat 4
9723 AX Groningen
050-3138600

Olgerweg 17
9723 EA Groningen
info@ritsema-sierbestrating.nl

www.ritsema-sierbestrating.nl

Nieuws van Dorpshuis de Leeuw

Energietoeslag

Het bestuur ontkomt niet aan de noodzaak een energietoeslag op de zaalhuur in te voeren. Zowel voor de verenigingen als voor Gasberaad en Buurtzorg (onze vaste huurders van de kantoorruimten), als ook voor externe huurders van zaalruimte (zoals de gemeente, het waterschap enzovoort). Als je de kosten voor gas en elektriciteit van anderhalf jaar geleden vergelijkt met die van nu dan zijn die drie keer zo hoog geworden. Nu circa € 17.000 op jaarbasis. Gelukkig vallen we onder het zogenaamde 'Kleingebruikerstarief' dus we krijgen ook enige compensatie van de overheid. En misschien komt er nog wel wat extra geld vrij voor dorpshuizen en dergelijke. Omdat een en ander nog niet geheel duidelijk is hebben we besloten dat de energietoeslag na een half jaar geëvalueerd gaat worden. Maar voorlopig gaat vanaf 1 januari 2023 voor verenigingen de huur voor het café van € 20 naar € 35 en voor de grote zaal van € 25 naar € 50. Voor externe huurders geldt dan een toeslag van respectievelijk € 30 en € 55 per dag. Onze vaste huurders hebben al toegestemd in het betalen van een energietoeslag (hoewel zij dat contractueel helemaal niet verplicht zijn). Heel plezierig. Samen staan we sterker.

Verduurzamen

Het bedrijf Syplon is momenteel bezig met het opstellen van een rapport 'Hoe Dorpshuis de Leeuw verder te verduurzamen'. De kosten hiervoor worden betaald door de Provincie. Ons gebouw is natuurlijk al relatief

zwaar geïsoleerd en overal ligt vloerverwarming, maar er zijn nog best wat verbeterpunten. Bijvoorbeeld de regeling van de verwarming: eigenlijk zou het gebouw of een zaal pas een paar uur voor daadwerkelijk gebruik verwarmd moeten worden. En meteen daarna de verwarming weer uit. En er moet uitgezocht worden of vervanging van de gasgestookte cv-ketels door warmtepompen een mogelijkheid is om de verwarmingskosten te drukken. En zonnepanelen op het dak? En zo ja: hoeveel dan?

MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP)

De gemeente is al een paar jaren bezig haar beleid over dorps- en buurthuizen te harmoniseren. Over een jaar verwacht de gemeente met de eindnota te kunnen komen. Daarna moet er in de gemeenteraad nog over beslist worden. Eén van de onderdelen van deze harmonisatie is de bijdrage die de gemeente wil gaan betalen in de onderhoudskosten van het gebouw, in het geval een stichting of vereniging er eigenaar van is. Vorige week ontvingen wij ruim € 5600 van de gemeente als bijdrage in de onderhoudskosten (jaar 2022). Om een eerlijke verdeling te bewerkstelligen heeft de gemeente voor alle 'eigen' dorpshuizen afgelopen zomer een MeerjarenOnderhoudsPlan laten opstellen. Zelf moeten we natuurlijk ook het nodige bijdragen. Onder andere kan dat door 'eigen werk' te doen. De gemeente gaat natuurlijk wel controleren of de gelden op de juiste wijze gebruikt zijn (eens per vijf jaar).

Namens het bestuur van Dorpshuis de Leeuw, Henk Vliem

Sint- en Pietendisco

Voordat Sinterklaas met zijn Pieten op pad ging om cadeautjes te bezorgen waren ze nog in Trefpunt bij de Sint-en-Pietendisco. De oude baas waagde zich zelf niet aan een limbodansje, maar zijn Pieten en de kinderen durfden het wel aan. (foto Koos van de Belt)

Initiatief 'bloemrijke bermen'

Op 5 december is er gestart met de aanpassing van de bermen aan de G.N. Schutterlaan en Lageweg. Ernst Lofvers, een van de initiatiefnemers van 'bloemrijke bermen', heeft een doos met bloembollen afgeleverd bij Arnold van den Berg, die nu aan de slag moet om ze te poten. Zie ook thesinge.com. (foto Koos van de Belt)

Kerstboom Smidshouk

Bert Mollema en Peter Tjeerdsma 'planten' met hulp van Jan van der Veen en zijn mechanische hulp de nog ingepakte kerstboom in het kunstmatige plantgat op Smidshouk in Thesinge (foto Koos van de Belt)

Foto van de maand

Op de laatste paar vorstdagen van half december kon er toch nog geschaatst worden op het natuurijs van Presto (foto Sieb-Klaas Iwema)

Agenda

Elke dinsdag

- Garmerwolde, Dorpshuis de Leeuw; 10.00 uur: Volksdansgroep Klank en Beweging.
- Garmerwolde, 20.00 - 22.00 uur: Open breigroep De Geitenbreiers. Info: 06 54 722 548 (Hieke).

Elke woensdag

- Thesinge, Trefpunt; 9.00 - 11.30 uur: Inloopochtend Noaberstee (m.u.v. 28-12 en 4-1).

Zaterdag 24 december

- Garmerwolde, Dorpskerk; 22.00 uur: Kerstnachtdienst.
- Thesinge, Kloosterkerk; 20.30 uur: Kerstnachtdienst.

Vrijdag 30 december

- Thesinge, Trefpunt; 19.30 uur: Kaartclub 'De Eendracht'.

Oudejaarsdag 31 december

- Garmerwolde, OBS Schoolplein; 16.00-21.00 uur: Oudejaarsfeest voor het dorp, gezelligheid op het schoolplein.
- Thesinge, Scheuvelhoes; 15.00 - 18.00 uur: Knallende afsluiting van het oude jaar met een drankje en oliebol.

Nieuwjaarsnacht 1 januari

- Garmerwolde, Kerktoeren; 0.15 uur: Kloksmeren (klokluiden met nieuwjaarswensen, een hapje en een drankje).
- Thesinge, Kloosterkerk; 0.00 uur: Kloksmeren (klokluiden met nieuwjaarswensen en een 'klokje').

- Thesinge, Trefpunt; 0.30 uur: Feestelijk begin van 2023 met een muziekje en drankje.

Vrijdag 6 januari

- Garmerwolde, Dorpshuis de Leeuw; vanaf 17.30 uur: Dorpsborrel.
- Thesinge, Trefpunt; 17.00 - 19.00 uur: Dorpsborrel met snacks.

Dinsdag 10 januari

- Garmerwolde, Dorpshuis de Leeuw; 20.00 uur: Kaartclub 'De Soos'.

Donderdag 12 januari

- Garmerwolde, Dorpshuis de Leeuw; 14.30 uur: Nijjoarsveziede Garmerstee m.m.v. Klevende Liefde, een komisch zangduo.

Vrijdag 13 januari

- Garmerwolde, Dorpshuis de Leeuw; 19.30-23.00 uur: Spelletjesavond, voor jongeren en volwassenen. Neem je eigen spel mee! Toegang gratis.
- Thesinge, Trefpunt; 20.00 uur: Nijjoarsveziede Dorpsbelangen (kaarten via dorpsbelangen@thesinge.com).

Dinsdag 17 januari

- Garmerwolde, Dorpshuis de Leeuw; 19.30 - 21.30 uur: Inventarisatie kansen en knelpunten herinrichting Dorpsweg (zie artikel).

Dinsdag 24 januari

- Garmerwolde, Dorpshuis de Leeuw; 20.00 uur: Themagroep FSC (Festiviteiten, Sport en Cultuur).

Donderdag 26 januari

- Garmerwolde, Dorpshuis de Leeuw; 10.00 uur: Koffiemorgen.

Vrijdag 27 januari

- Thesinge, Trefpunt; 19.30 uur: Kaartclub 'De Eendracht'.

Vrijdag 3 februari

- Garmerwolde, Dorpshuis de Leeuw; vanaf 17.30 uur: Dorpsborrel.

Stoomfluitje

Gratis: koelkastje, IKEA MKC00 81 liter, lades incompleet

€ 50: vrieskast, tafelmanier, Aldi MD37370 A++ uit 2018

Gratis: as-stofzuiger; zonder motor (werkt via aparte stofzuiger) Henk Vliem, Dorpsweg 65 Garmerwolde, 050 541 63 41

Colofon

Contactpersoon redactie

Garmerwolde
Hillie Ramaker-Tepper 050 541 5335
Thesinge
Metha Nijkamp 050 302 3217

Fotograaf

Garmerwolde
Patrizia Meijer 06 30 754 216
Thesinge

Koos van de Belt 06 12 101 378
Henk Tammens 06 50 257 853

Penningmeester

Tjikko Tjakkes 050 549 9344
W.F. Hildebrandstraat 61
9798 PH Garmerwolde
Bank: IBAN NL74 RABO 0320 7057 49
t.n.v. Garmer en Thesinger Express

Abonnementen

Abonnementsgeld: € 13,50 per jaar (via automatische incasso)
Postabonnees: basistarief + porto
Prijs losse krant: € 1,50

Bezorgklachten

bezorgen@gentexpress.nl
of bel met de redactie

G&T Express op het internet

www.gentexpress.nl

Opmaak Aly Pepping Thesinge

Druk Drukkerij Groningen

Oplage 525 exemplaren

Volgende krant komt uit op
27 januari 2023

Kopij inleveren uiterlijk zaterdag

14 januari vóór 18.00 uur via:
gentexpress@hotmail.com,
Dorpsweg 26 of G.N. Schutterlaan 16

De Eendracht

Zoals gebruikelijk op de laatste vrijdag van de maand verzamelen de leden van klaverjasclub De Eendracht zich in dorpshuis het Trefpunt. Hier vond het edele spel plaats waar Boer en Nel altijd een hoofdrol spelen. Dankzij Arjan Leijenaar werd voorkomen dat er 'staande nummers' waren.

Aan het eind van de gezellige avond waren de hoogste scores voor de volgende personen:

1 Aaltje Mollema	5783 pnt.
2 Ina Verweij	5283 pnt.
3 Dick Verweij	5128 pnt.

Volgende avonden zijn vrijdag
30 december 2022 en 27 januari
2023.

Dick Verweij

Word Junior Energiecoach!

Bespaar energie én geld met een superleuk spel voor kinderen van 7 tot 12 jaar. Op 3 februari begint het weer. Wil je meedoen met het team Thesinge? Geef je dan voor 15 januari op via ecothesinge.nl. Daar vind je meer informatie en de mogelijkheid om je in te schrijven.

Annelies Hofstede